

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

ławnik Henryk Filipowicz

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego prokurator Małgorzaty Ziółkowskiej - Siwczyk, w sprawie S. E., prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. o przedłużenie na dalszy czas niezbędny oznaczony powyżej 6 miesięcy, zawieszenia w czynnościach w toku postępowania dyscyplinarnego po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 12 lutego 2019 r., odwołania, wniesionego przez obwinionego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt PK I SD [...]. na podstawie art. 437 § 1 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2017 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wszczęła postępowanie dyscyplinarne wobec prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. - S. E. (sygn. akt RP IV RD [...]).

W dniu 9 maja 2017 roku Prokurator Okręgowy w Ł. zarządzeniem (sygn. PO V WO [...]) zawiesił w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. - S. E., w związku z uzasadnionym podejrzeniem popełnienia deliktu dyscyplinarnego, noszącego jednocześnie znamiona przestępstw z art. 224 § 2 kk i art. 226 § 1 kk oraz wykroczeń z art. 51 § 1 i 2 kw. Postępowanie wyjaśniające potwierdziło zasadność podejrzeń, co skutkowało wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów prokuratorowi S. E. w postępowaniu dyscyplinarnym. Od tegoż zarządzenia, obwiniony wywiódł odwołanie, które postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym wydanym w dniu 25 lipca 2017 roku nie zostało uwzględnione (sygn. akt PK I SD [...]). W uzasadnieniu wskazano, że zachowanie obwinionego objęte zarzutami, wymaga odsunięcia go od wykonywanych obowiązków, bowiem nie sprostął on powinności strzeżenia powagi sprawowanego urzędu i unikania wszystkiego co mogłoby przynieść ujmę godności urzędu prokuratora. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, w dniu 8 listopada 2017 roku, ponownie postanowił o przedłużeniu zawieszenia w czynnościach S. E. — prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 8 maja 2018 roku (sygn. akt PK I SD [...]). W uzasadnieniu Sąd Dyscyplinarny odwołał się do charakteru popełnionych przez obwinionego czynów, wyczerpujących znamiona deliktów dyscyplinarnych oraz czynów zabronionych o znamionach przestępstw i wykroczeń.

W dniu 5 lutego 2018 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów w postępowaniu dyscyplinarnym, z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze. W toku trwającego postępowania dowodowego obwiniony złożył wnioski dowodowe w dniu 25 lutego 2018 roku oraz 19 marca 2018 roku.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratura Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wnioskiem z dnia 20 kwietnia 2018 roku wystąpił o przedłużenie na dalszy czas niezbędny oznaczony powyżej 6 miesięcy, zawieszenia w czynnościach w toku postępowania dyscyplinarnego prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. - S. E., to jest do dnia 8 listopada 2018 roku.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2018 roku (sygn. akt PK I SD [...]) Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowił przedłużyć zawieszenie w czynnościach S. E. — prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. na dalszy niezbędny okres, to jest do dnia 8 listopada 2018 roku.

Od powyższego odwołanie wywiódł obwiniony. W odwołaniu obwiniony podniósł, że chciałby, aby sąd przeanalizował czy rzeczywiście zawieszenie na kolejne 6 miesięcy jest uzasadnione gromadzeniem dowodów wobec prokuratora S. E.. Ponadto, obwiniony wskazał, że zawieszenie negatywnie wpływa na jego psychikę. Obwiniony wniósł o uchylenie przedmiotowego postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2017, poz. 1767 z późn. zm.) na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach przysługuje odwołanie. Odnosząc się do odwołania wniesionego przez obwinionego, w pierwszej kolejności należy podnieść, że nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Podkreślić należy, że istotą odwołania jest weryfikacja przez organ odwoławczy prawidłowości działania organu niższego rzędu, tak pod względem zasadności merytorycznej zastosowania danej instytucji jak i legalności to jest zgodności postępowania z przepisami prawa. Nie ulega wątpliwości, że odwołanie pełni także formę gwarancyjną, realizując fundamentalne zasady postępowania, takie jak rzetelność procesu i prawo do obrony. Odwołując się do postanowień przepisu art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej podnieść należy, że postępowanie jest co najmniej dwuinstancyjne. Dotyczy to także postępowania wpadkowego, tak jak ma to miejsce w przedmiotowym stanie faktycznym, kiedy dotyczy weryfikacji postanowienia w zakresie przedłużenia na dalszy czas niezbędny oznaczony powyżej 6 miesięcy, zawieszenia w czynnościach w toku postępowania dyscyplinarnego. Należy podnieść także jeszcze jeden istotny element uzasadniający konieczność merytorycznego odniesienia się do wniesionego odwołania, a to kwestie związane z odpowiedzialnością odszkodowawczą występującą po stronie Skarbu Państwa, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stosowania zawieszenia w czynnościach. Mając na uwadze podniesione okoliczności niezbędne jest, w ocenie Sądu Najwyższego, rozpatrzenie wniesionego odwołania.

W realiach przedmiotowego stanu faktycznego, w pierwszej kolejności należy odwołać się do przepisu art. 150 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze, zgodnie z którym prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Zgodnie z przepisem art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze, zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres. Zatem jednym z podstawowych obowiązków sądu odwoławczego jest stwierdzenie, czy w danym stanie faktycznym wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, która wpływałaby na konieczność dalszego przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych.

Zasadnie wskazuje się w literaturze przedmiotu, że „zawieszenie w czynnościach spełnia dwojakie funkcje. Po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przeciw pod dyskwalifikującym go zarzutem. Po wtóre, odgrywa doniosłą rolę wychowawczą, będąc moralnym przeżyciem zarówno dla obwinionego, jak i dla jego współpracowników” (A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, *Prawo o prokuraturze. Komentarz*, WK 2017).

Nie rozstrzygając w tym momencie zasadności postawionych obwinionemu zarzutów dyscyplinarnych, podkreślić należy, że prokurator zobowiązany jest, tak w służbie jak i poza nią, strzec godności urzędu prokuratorskiego, a także unikać wszystkiego co mogłoby podważyć zaufanie do działalności organów państwowych. W realiach przedmiotowego stanu faktycznego zachowanie obwinionego, bez dokonywania głębszej analizy, nie wpisywało się w standardy zachowań właściwych dla osoby pełniącej urząd prokuratora. Zajmowanie przez obwinionego w trakcie trwania postępowania dyscyplinarnego urzędu prokuratorskiego może, w ocenie Sądu Najwyższego, doprowadzić do istotnego podważenia autorytetu prokuratury, której istotnym zadaniem jest stanie na straży praworządności. Zatem, w ocenie Sądu Najwyższego, pozbawione uzasadnienia byłoby zajmowanie takiego stanowiska przez osobę, wobec której postawione są zarzuty, sprowadzające się w zasadzie do nieprzestrzegania zasad praworządności. Zasadnym jest zatem zawieszenie obwinionego prokuratora, na czas trwania postępowania dyscyplinarnego, w wykonywaniu obowiązków służbowych.

W odwołaniu obwiniony podnosi, że zależy mu na szybkim i sprawiedliwym osądzie, a także, że nie uchyla się od odpowiedzialności za popełnione przewinienia dyscyplinarne. Nie można w tym miejscu pominąć faktu, że ekonomika procesowa stanowi niezwykle

istotne zagadnienie także w rozstrzyganiu odpowiedzialności dyscyplinarnej, jednak nie może doprowadzić do zaniechania i uszczerbku dla wnikliwego i wszechstronnego rozważenia przez organ procesowy wszystkich okoliczności danego stanu faktycznego, w szczególności w zakresie tak ważnej problematyki jaką jest postępowanie dowodowe. W realiach niniejszego stanu faktycznego, przedłużenie stosowania zawieszenia prokuratora S. E. w czynnościach znajduje uzasadnienie w konieczności wszechstronnego zgromadzenia materiału dowodowego, na co powołuje się we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Niewątpliwie, dalsze stosowanie zawieszenia w czynnościach, odegra także doniosłą rolę wychowawczą względem obwinionego. Mając na uwadze wagę zarzucanych obwinionemu przewinień dyscyplinarnych, które wypełniają także znamiona czynów zabronionych stypizowanych w ustawie karnej oraz wykroczeń określonych w kodeksie wykroczeń, zasadne jest utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 kwietnia 2018 roku.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.